

อยู่บ้านพักของทางราชการแล้วเกิดเพลิงไหม้
ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย หรือไม่

เรื่องนี้เกิดเหตุเพลิงไหม้บ้านพักของทางราชการ ในขณะที่เกิดเหตุผู้ที่พักอยู่ได้ยินเสียง
คล้ายไฟฟ้าช็อตดังมาจากห้องพักที่ไม่มีบุคคลใดอาศัยอยู่และถูกล็อกไว้ จากนั้นเพลิงได้ลุกไหม้

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบและกรมพิจารณาแล้วเห็นว่า
สาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ไม่ได้เกิดจากการวางเพลิงหรือโดยความประมาทเลินเล่อของ
บุคคลใด แต่เกิดจากเหตุสุดวิสัยซึ่งไม่มีบุคคลใดต้องรับผิดชอบ แล้วรายงานไปยังกระทรวงการคลัง
ต่อมากรมบัญชีกลางได้หารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า

๑. ข้าราชการที่เข้าพักในบ้านพักที่ทางราชการจัดหาให้มีหน้าที่ต้องระมัดระวังดูแล
รักษาบ้านพักของทางราชการให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และไม่เกิดอันตรายต่อทรัพย์สินของ
ทางราชการอย่างวิญญูชนจะพึงปฏิบัติ หน้าที่ดังกล่าวถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตาม
คำสั่งที่ทางราชการได้จัดหามาให้ข้าราชการเข้าพักด้วยหรือไม่

๒. หากเกิดความเสียหายแก่บ้านพักที่ทางราชการจัดหาให้ เช่น กรณีเกิดเพลิงไหม้โดย
ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการที่พักในบ้านพักดังกล่าวไม่ได้ใช้ความระมัดระวังดูแลรักษา
บ้านพักอย่างวิญญูชนจะพึงปฏิบัติ จะถือว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการละเว้นการ
กระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่ และจะถึงขั้นที่เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่าง
ร้ายแรงหรือไม่ อย่างไร

๓. กรณีตามตัวอย่างข้างต้นอยู่ในข่ายที่ต้องพิจารณาความรับผิดชอบของข้าราชการหรือ
ลูกจ้างที่พักอยู่ในบ้านพักที่ทางราชการจัดหาให้ว่ากระทำโดยประมาทเลินเล่อทำให้เกิดความ
เสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่ามีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าการที่เจ้าหน้าที่ผู้เข้าพักใน
บ้านพักที่ทางราชการจัดหาให้มีหน้าที่ดูแลรักษาบ้านพัก เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่
และถ้าหากทำให้เกิดความเสียหายขึ้นกับบ้านพักของทางราชการจะต้องรับผิดชอบตาม
พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่เข้าพักในบ้านพักของทางราชการ ไม่ใช่การ
ปฏิบัติหน้าที่ให้แก่หน่วยงานของรัฐ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้นั้นทำให้เกิดความเสียหายขึ้นกับบ้านพัก
การพิจารณาความรับผิดชอบ จึงต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการพักอาศัย
ในบ้านพักของทางราชการ ถ้าไม่มีระเบียบหรือข้อบังคับดังกล่าวก็ต้องเป็นไปตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในกรณีนี้เป็นไปตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว การพิจารณาความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จึงพิจารณาเพียงว่าเป็น
การกระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่เท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวเป็น
การประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ (เรื่องเสร็จที่ ๕๕๑/๒๕๔๗)

31 ๑๑ ๕๘